

O trochu horší

Magazín ■ Jura Ibl

Začíná seriál o Androidu a temném nepojmenovatelném zlu. Jinak je to v podstatě sebevražda. Naštěstí jsem zbábělec a schovám se do hřejivého bezpečí stránek iPure. Je to jako šeptat o herezi ve sklepě. Revoluční projev na rodinné večeři.

Android je stále celosvětově dominantní operační systém. Jestli je to také nejspěšnější operační systém, už je složitější. A vůbec nejtěžší je soudit, jestli je to ten nejlepší operační systém. Problém je v tom, že Android se zlepšil. Pokud v sobě máte jen špetku kritického myšlení, tak i z pozice zapřisáhlého příznivce Applu musíte uznat, že je jen o trochu horší, než iOS. Pokud jste naopak věrní Googlu, tak dojdete k závěru, že je o trochu lepší. Tak jako tak, jde o nepatrné drobnosti, které vás vychýlí jedním nebo druhým směrem.

Proč ale tuhle dávno vyčpělou debatu oprášit právě teď? Nový iPhone SE se prodává za necelých třináct tisíc. Mírně použitý iPhone 7 dostanete za necelou polovinu. Starší modely jsou na úrovni nejlevnějších Androidů. Pokud se podíváte na přehledy nejlepších levných Androidů, tak zjistíte, že jen málokterý z nich najdete pod hranicí 7 000 Kč, samozřejmě je tu pořád obrovská nabídka v kategorii nejzákladnějších telefonů, ale i tak se iPhone v roce 2021 dá označit za předražený jen s velkým pokrytectvím a zavíráním očí před realitou.

Má vůbec Android šanci udržet si svojí pozici? V letošních čtvrtletních výsledcích je jasné vidět, že Applu se daří nejen v západním světě, ale i v Číně a Indii – tradičních a domovských trzích levných Androidů. Navíc ho nepoškozuje obchodní válka mezi Spojenými státy a komunistickou Čínou, kdy některé odnože Androidu už musíme pomalu brát jako samostatný operační systém. Tady se právě dostáváme k tomu, jak měřit úspěch Androidu. Pokud měl Android zajistit Googlu dominanci v mobilním světě, tak hodně bitev vyhledávací gigant vyhrál, ale válku zatím ani zdaleka. Google je životně závislý na iOS a Apple ho pomalu, ale jistě, začíná škrtit svým tažením za soukromí uživatelů. Čínský trh – vůbec nejzajímavější oblast dalšího růstu, je Googlu úplně uzavřený, ale nové funkce a technologie si zdejší výrobci nechají Googlem s radostí vyvinout, aby pak na ně pláclí vlastní logo. Googlu se zoufale nedaří nastartovat prodeje vlastního hardwaru a firma je pod neustálým tlakem vyšetřování antimonopolních úřadů a vládních organizací.

APPLE CELOU SITUACÍ KLOUŽE JAKO BLAŽENÝ ŠNEK

A teď už tomu jen zbývá dát perspektivu – podívat se na Android jinak. Ne z pohledu pravověrných

legend jedné nebo druhé strany, ale chtěl bych se pokusit najít jeho skutečně slabá místa. Proč by to mělo být alespoň v něčem nové? Jsem dlouholetý uživatel iPhonu, ale už skoro rok a půl používám telefony s Androidem jako své hlavní zařízení. Živí mě analytika a vývoj aplikací pro mobilní telefony a, co je nejdůležitější, smrdím korunou. Od té doby, co se můj poslední iPhone roztříštil na součástky při neřízeném výbuchu hrdinství (pokoušel jsem se chytit padající masivní slunečník), jsem si prostě nedokázal obhájit nákup nového. Takže brouzdám světem s otlučenou Motorolou One Action, bratru za necelé čtyři tisíce korun. Jasně, a pak je tu asi milion zařízení s Androidem, které mám možnost ohmatávat při práci.

Myslím, že pohled prominentních geeků na vlajkové lodi všech značek je fajn. Ale já zažívám realitu. To, co mám já, je Android těch ostatních. A tohle jsou jeho slabá místa.

KAPITOLA 1: PŘÍLIŠ MNOHO ANDROIDŮ

Asi nejznámější slabinou Androidu je takzvaná fragmentace. Jen minimum telefonů má přístup k nejnovější verzi operačního systému a někteří výrobci se nijak neostýchají prodávat nová zařízení s několik let starým operačním systémem. Ještě k tomu si většina výrobců vyrábí nadstavby nad základním operačním systémem, které nezvládají aktualizovat a zabezpečit.

To je asi nejčastější definice fragmentace, ale tím to nekončí. K dalšímu větvení Androidu dochází v důsledku zneužívání nebo nepochopení komplexních procesů, které systém drží pohromadě. A o další problémy se postaral sám Google, když se pokusil to všechno napravit.

Řada výrobců telefonů například přidává funkce, které záměrně narušují integritu systému – například pro sdílení dat s inzerenty nebo státní správou. Jindy zase vytvářejí nezdokumentované mechanismy, které zasahují do funkčnosti aplikací, aniž by vývojáři měli nejmenší tušení, že se něco takového může stát. To všechno dělá z Androidu noční můru programátorů a samozřejmě i uživatelů.

Pokud chcete jednoduchý příklad, představte si, že chcete pro Android vytvořit krásnou aplikaci, která vám nastaví časovač na vaření brambor. Vy mezi tím brouzdáte na internetu, necháte telefon někde ležet a nestaráte se o nic víc. Jenže

Rethink with People at the Center

za půl hodiny, kdy měla aplikace cinknout, necinkne nic a vy dejme tomu vyhoříte nebo budete jíst kaši. Přitom na všech telefonech, kde jste svůj program testovali, všechno fungovalo perfektně. Nemáte chyby v kódu. Jako programátor jste odvedli perfektní práci. Ale tak programování pro Android nefunguje. Je to kličkováná mezi neviditelnými žraloky.

Většina výrobců totiž neumí efektivně optimalizovat spotřebu baterie, a proto do své verze přidají funkci, která se s tím nemaže a všechny aplikace, které něco dělají na pozadí, zkrátka vypne. Film, který se vám stahoval, se přestane stahovat. Výpočet, který se prováděl, se přestane provádět. Nada. Konec. Samozřejmě jsou různé finty, jak podobné chování vypnout nebo obejít, ale každý podělaný telefon to má jinak.

Takových utajených a nejasných míst obsahu je Android tisíce, některé vznikají záměrně, ale většina z nich vzniká prostě nepozorností v důsledku netransparentního chaosu.

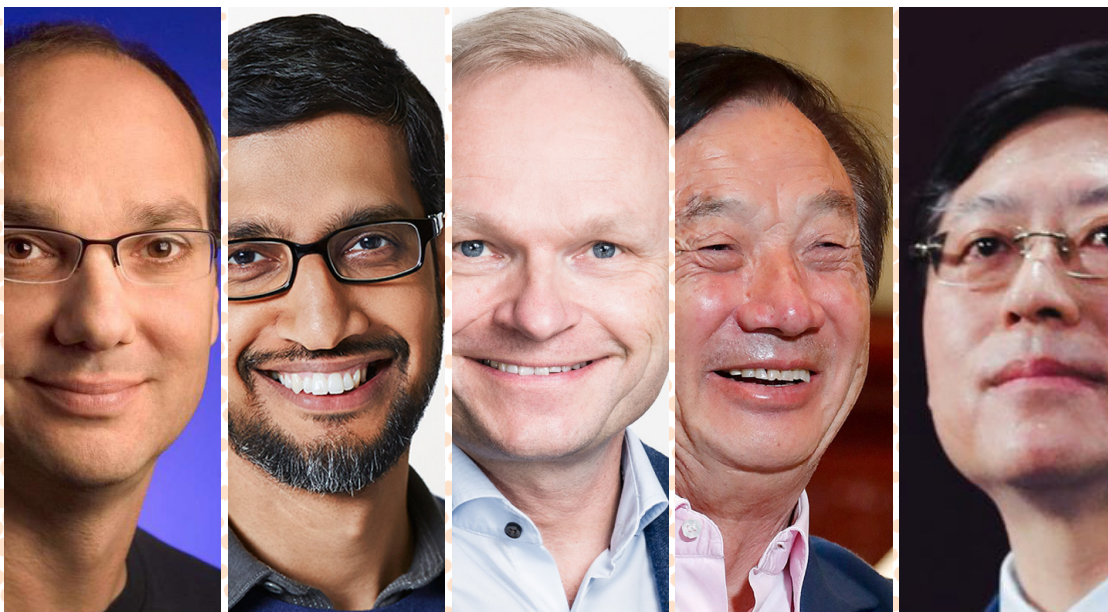
Google si časem uvědomil, že situace je neudržitelná a postupně spustil čtyři programy, které mají vše napravit. Ten nejambicióznější z nich je program Google Pixel – vlastní hardware perfektně vyladěný se softwarem. Pixel má ukázat, jaké jsou skutečné možnosti Androidu a jak skvělý operační systém to může být.

Já Pixel v repertoáru mám a říkám upřímně: je to jeden z nejlepších telefonů, které jsem kdy používal. Je v podstatě perfektní. To „trochu horší“ tady má rozměr několikamilimetrové nespokojenosti. Samozřejmě tomu odpovídá

i cena. Dostáváte telefon, který je zbaven většiny známých neduhů. To se dá ostatně říct skoro o všech vlajkových Androidech – tam už nastupují detaily, drobnosti, které vám vadí, nebo ne. K těm se vrátíme zase příště.

Pixel se mohl stát zabijákem iPhone. Ale nestal. Celou produktovou řadu dosud provázela podivná směs kombinovaná s nezkušeností Googlu v masové výrobě hardwaru. Pixel trpěl defekty, zaostával za konkurencí, a ačkoliv se jedná bezpochyby o výjimečný telefon, prodeje nikdy nenaplnily očekávání. Nejnovější generace Pixelu se spoléhá na nízkou cenu a nejspíš správně došlo k rozhodnutí, že mezi špičkovými telefony dominuje Apple a Samsung, takže by se měl Pixel posunout mezi střední třídu. Jako na potvoru se tam ve stejnou dobu posunul i iPhone.

Druhý program je Material Design. Jde o vizuální systém, který dodává modernímu Androidu jeho nezaměnitelnou podobu abstraktních barevných papírů, které se překrývají, aplikace dostává hloubku pomocí odstupňované intenzity stínů, sjednotila se barevná paleta i ikony. Zkrátka: Google se postaral o to, aby Android začal vypadat sjednoceně. Oproti zoufalému neúspěchu s Pixelem je Material Design sukces. Podařilo se tím alespoň trochu sjednotit ovládání aplikací, které se do té doby chovaly a vypadaly každá naprosto jinak a to včetně samotných aplikací Googlu. A protože Material Design radikálně zjednodušil i samotnou výrobu aplikace programátorem, skutečně se stalo, že dnes skoro všechny aplikace pro Android vypadají stejně.

Poslední dvě opatření, kterými se Google pokusil zkrotit zdívocelé výrobce telefonů, jsou iniciativy Android ONE a Android GO. První iniciativa se snaží vytvořit napříč výrobci linii telefonů s „čistým“ Androidem. Tedy systémem, u kterého Google garantuje dlouhodobé aktualizace a výrobce má jasné mantinely, co může udělat. Měl jsem zatím k dispozici tři telefony, které spadaly do programu Android ONE, všechny v cenové kategorii do deseti tisíc. Z mojí i obecné zkušenosti se tím Googlu opravdu podařilo odstranit většinu nejhorších zvrstev, které se v Androidu dějí, bohužel za cenu vzájemné zaměnitelnosti jednotlivých telefonů. V principu se dá říct, že pokud se ocitnete v situaci, kdy si potřebujete koupit levný telefon s Androidem, tak tohle je jediná „jakž takž“ záruka, že ho v prvním týdnu nerozmlátíte sekrou.

To se nedá říct o druhém programu Android GO, který je přímo určený pro absolutně nejlevnější zařízení a má být optimalizován tak, aby vyžadoval co nejméně výkonu. Ve srovnání s nejlevnějšími Androidy před zavedením programu tu je alespoň nějaké zlepšení. Některé modely, které jsem testoval, se dokonce daly i používat. Ale libovolný tlačítkový telefon je trumfne skoro v každém směru.

Co je absolutně neomluvitelné, je fakt, že jeden výrobce – u mě Nokia nebo Lenovo – prodává dva modely, které se liší třeba o 500–1000 Kč, a zatímco jeden bez problémů poslouží nenáročnému zákazníkovi, tím druhým si nezavoláte ani záchranku.

To je ostatně klíčový problém celého ekosystému Androidu. Neexistuje klíč, podle kterého spolehlivě

poznáte dobré zařízení. V nejnižší kategorii jsou rozdíly nejokatější, tam nemáte šanci a hraje te vabank s recenzemi. Ve střední třídě vznikají absurdní situace, kdy telefon o tisíce korun levnější může být ve výsledku jen nepatrně horší než vlajková loď jiného výrobce a ani u nejvyšších a nejdražších modelů vám nikdo nezaručí, že budou pravidelně aktualizovány a že jim nebude třeba zamrazit foťák.

Problém a slabina je jasně zřetelná: pro lidi je tohle všechno Android. Jestli je na konci ONE nebo GO, jestli se aplikace nakupují v Google Play nebo App Gallery, to jsou nuance, které jsou absolutně zásadní pro použitelnost zařízení a zároveň je to naprosto nepřehledná změť.

Příslib demokratičtějšího operačního systému se tím ztrácí v šumu. Elity si koupí svůj nejnovější model od Samsungu a budou po právu chválit, jak je Android perfektní. Ale každý systém – společenský nebo technologický – bychom měli soudit podle jeho nejslabšího článku. Tady Google otevírá náruč přílivu nových konzumentů reklamy, ale dělá málo pro to, aby jim zpřístupnil funkční nástroje pro zlepšení jejich života. Mnohem větší úsilí věnuje okouzlování svých elit.

Repasovaný iPhone 6S bude mít i dnes aktuální operační systém a bude mít stejný program ochrany soukromí a dat jako nejnovější modely. To jsou záměrné a technicky náročné kroky Applu s jasným společenským přínosem. Pokud má mít Android budoucnost, musí se vrátit k tomu, proč existuje – stát se operačním systémem pro všechny. Především ty, co smrdí korunou.